

**ОСНОВНА ШКОЛА „ПРОТА СТЕВАН ПОПОВИЋ“
ЧУМИЋ**

РАЗВОЈНИ ПЛАН ШКОЛЕ

За период 2022-2026.год.

јул 2022.г.

САДРЖАЈ

УВОД	3
КРАТАК ПРОФИЛ ШКОЛЕ	4
Основни подаци о школи	4
Историјат школе.....	5
МИСИЈА И ВИЗИЈА ШКОЛЕ.....	6
SWOT АНАЛИЗА	7
ПОТРЕБЕ И ПРИОРИТЕТИ РАЗВОЈА ШКОЛЕ	8
РАЗВОЈНИ ЦИЉЕВИ, НА ОСНОВУ ДАТИХ ПРИОРИТЕТА.....	9
АКТИВНОСТИ КРОЗ КОЈЕ ЋЕ СЕ ОСТВАРИВАТИ РАЗВОЈНИ ЦИЉЕВИ	10
1. Унапређивање наставе.....	10
2. Побољшање материјално-техничких услова рада	11
3. Подстицање позитивних облика понашања	13
4. Јачање сарадње са локалном заједницом	14
Мере унапређивања образовно-васпитног рада на основу анализе резултата ученика на завршном испиту:.....	16
Мере за унапређивање доступности одговарајућих облика подршке и разумних прилагођавања и квалитета образовања и васпитања за децу и ученике којима је потребна додатна подршка:	16
Мере превенције насиља и повећање сарадње међу ученицима, наставницима и родитељима:	17
Мере превенције осипања ученика:	19
Друге мере усмерене на достизање циљева образовања и васпитања које превазилазе садржај појединих наставних предмета:	19
План припреме за завршни испит:	20
План укључивања школе у националне и међународне пројекте:.....	22
План стручног усавршавања наставника, стручних сарадника и директора:.....	22
Мере за увођење иновативних метода наставе, учења и оцењивања:	23
План напредовања и стицања звања наставника и стручних сарадника:.....	24
План укључивања родитеља, односно другог законског заступника у рад школе: .	25
План сарадње и умрежавања са другим школама и установама:	26
Друга питања од значаја за развој школе:	27
Мерила за праћење остварености Развојног плана.....	30
ЗАКЉУЧАК	31

УВОД

На основу вишегодишње примене и евалуације Развојног плана и спроведене нове процене потреба развоја школе – Актив за развојно планирање у саставу:

- Александар Јовановић, директор школе
- Мирјана Богосављевић, педагог школе
- Марија Гордић-Михаиловић, професор математике
- Снежана Матић, професор хемије
- Јела Балфанз, члан Школског одбора
- Анђела Перић, члан Савета родитеља
- Анђела Божиновић, 7. разред, члан Ученичког парламента

израдио је нови Развојни план који би требало реализовати у периоду од 2022. до 2026. године.

КРАТАК ПРОФИЛ ШКОЛЕ**Основни подаци о школи**

Пуни назив школе	ОШ „Прота Стеван Поповић“
Адреса	Ул. Милоја Божића 72, 34322 Чумић, Крагујевац
Тел/факс	034/ 576-009
Web-site	www.oscumic.edu.rs
E-mail	oscumic@gmail.com
Дан школе	24. мај
Лого школе	
Број ученика	109
Језици на којима се изводи настава у школи	српски језик
Број смена у школи	једна - преподневна

Историјат школе

ОШ "Прота Стеван Поповић" у Чумићу основана је међу првим школама у Шумадији, крајем XVIII века. Становници села Чумић који су због учешћа у Кочиной крајини, избегли у Аустрију па се после Свиштовског мира 1791. године повратише, оснивају у свом месту школу по угледу на оне које су видели преко Саве и Дунава, а први учитељ је био један Србин из Срема. Школа је тада смештена у једној скромној сеоској кући која се и сада налази у засеоку Ириг, који је добио име по Иригу из Војводине. Бригу о школи у то време је водио чумићки свештеник Стеван Поповић чувен по својој учености. То је била чувена Протина школа у којој је учио и грузански војвода Тома Вучић-Перишић.

За школу у Чумићу везане су многе године. Поменућемо само неке од њих. Године 1825. ову школу похађала су деца из више суседних села: Лужница, Пајазитова, Великог Шења, Влакче, Котраже, Овсишта, Трнаве, Светлића и Јарушица.

Године 1930. стављен је пергамент у темељ Народне школе у Чумићу. То је данашња школска зграда. Тада је управитељ школе био Димитрије Продановић учитељ из Чумића.

Године 1953. године излази прва генерација матураната осмогодишње школе, а њен први директор био је учитељ Света Предојевић чије име носи библиотека у селу. Као директор урадио је много са члановима колектива на уређењу школе, како би се ова 1959. године могла прогласити огледном, што је и учињено од стране Савета за просвету Србије 12.02.1959. год. У то време било их је 11 у Србији.

Кроз ову школу прошле су многе генерације чији су појединци у свом раду достигли највиша звања у својој струци. Школа је поносна на све те успешне људе који су поникли из ових клупа. Данас је школа у Чумићу узор многим школама не само на сеоском већ и на градском подручју. Има изузетно стручан кадар, мештане који сарађују са школом и враћају јој некадашњи изглед. Школа је уз помоћ мештана, уз огромну финансијску помоћ генералног спонзора "Медифарм банке" из Београда, Електропривреде Србије, Министарства просвете, Скупштине града Крагујевца и многих других донатора, добила изглед шумадијске лепотице.

Може се закључити да се у школи стварају такви услови да ће у њој једног дана бити места и за ученике из суседних села, као и услови за школу у природи која ће пружити гостопримство за учење, одмор и рекреацију деци из градских средина.

Иницијативом грађана месне заједнице Чумић и одлуком Школског одбора, а одобрењем Министарства просвете и спорта, школа од 01.09.2006.год. носи име "ПРОТА СТЕВАН ПОПОВИЋ."

На Школском одбору је одлучено да Дан школе буде 24.маја.

МИСИЈА И ВИЗИЈА ШКОЛЕ

Мисија

Да на традиционалним вредностима формирамо личности које ће да негују позитивне људске вредности, бити покретачи и носиоци активности у локалној заједници и успешно се суочити са изазовима савременог друштва.

Визија

Хоћемо да постанемо школа која промовише традицију, мир, једнакост и толеранцију свих људи на планети, школа која ће бити главни иницијатор одрживог развоја у сеоској средини.

Циљ нам је да унапредимо образовне програме кроз које ће ученици моћи да стичу практично функционално знање и развијају креативност.

SWOT АНАЛИЗА

Наше предности	Наше слабости
<ul style="list-style-type: none"> -Стручност и искуство наставног кадра -Мотивисаност наставника за унапређивање образовно – васпитног рада -Опремљеност кабинета за извођење наставе информатике -Спортска сала -Добри међуљудски односи и сарадња међу колегама -Активна стручна служба -Квалитетно и ангажовано руководство -Заинтересованост наставника за успех ученика у свим аспектима живота -Искуство и традиција школе -Пространо школско двориште -Безбедна средина -Функционално опремељена библиотека, са солидним библиотечким фондом -Постигнути резултати на такмичењима и конкурсима -Припрема приредби и културних дешавања -Оптimalан број ученика у одељењима -Етно-комплекс Протино село у оквиру школе -Могућности за амбијенталну наставу у Протином селу 	<ul style="list-style-type: none"> -Дислоцираност од града, која са собом повлачи путовање ученика и наставног кадра -Недостатак просторија за кабинетску наставу и недовољна опремљеност наставним средствима -Недостатак видео-надзора -Недовољна подршка градских институција -Неискоришћеност капацитета даровитих ученика -Недовољно средстава за практичну наставу, посебно природних наука
Могућности у окружењу	Препреке у окружењу
<ul style="list-style-type: none"> -Усавршавање наставног особља -Повећање нивоа безбедности ученика -Учешће у пројектима, ради прибављања материјалних средстава -Доградња и уређење већ постојећих објеката -Сарадња са родитељима и локалном заједницом и већа укљученост у рад школе -Организовање разноврснијих акција са родитељима -Обогаћивање библиотечног фонда и коришћење ресурса библиотеке у настави -Мотивисање и награђивање успешних ученика и наставника, у сарадњи са локалном заједницом -Уређење школског дворишта -Сарадња са другим школама -Вршњачка едукација -Разноврсније ваннаставне активности (секције и спортске активности) -Локација школе привлачна за сва, околна села -Рад са даровитим ученицима -Неговање еколошке свести код ученика -Медијска и електронска подршка -Развијање образовног туризма у Протином селу 	<ul style="list-style-type: none"> -Смањење броја ученика (све више мештана одлази из села у град) -Велики број наставника путника -Нередован и несигуран превоз -Недостатак материјалних средстава за унапређивање наставе -Лоша економска ситуација породица наших ученика

ПОТРЕБЕ И ПРИОРИТЕТИ РАЗВОЈА ШКОЛЕ

На основу анализе реализације претходног Развојног плана, спроведеног самовредновања школе у предходном четворогодишњем периоду, екстерног вредновања и анкетања свих укључених у живот и рад школе (ученици, родитељи, наставници) изведени су следећи закључци о томе на чему приоритетно треба радити у наредне четири године, односно које су главне потребе школе у наредном периоду:

- *Унапређивање наставе*
- *Побољшање материјално-техничких услова рада*
- *Подстицање позитивних облика понашања*
- *Јачање сарадње са локалном заједницом*

РАЗВОЈНИ ЦИЉЕВИ, НА ОСНОВУ ДАТИХ ПРИОРИТЕТА

1. Унапређивање наставе

- *Унапређивање ваннаставних активности*
- *Подршка ученицима у унапређивању процеса учења*

2. Побољшање материјално-техничких услова рада

- *Материјално-технички ресурси ван школе користе се у функцији наставе и учења*
- *Набавка потребних наставних средстава*
- *Уређење унутрашњих просторија и дворишта школе*

3. Подстицање позитивних облика понашања

- *Јасно дефинисање и доследно поштовање правила понашања у школи за све*
- *Унапређивање школског спорта*
- *Сарадња школе и породице*

4. Јачање сарадње са локалном заједницом

- *Промоција заштите животне средине кроз наставне и ваннаставне активности*
- *Унапређивање сарадње са сеоским институцијама у циљу опстанка села*

АКТИВНОСТИ КРОЗ КОЈЕ ЋЕ СЕ ОСТВАРИВАТИ РАЗВОЈНИ ЦИЉЕВИ

1. Унапређивање наставе

- *Унапређивање ваннаставних активности (2022/2023.)*

Активности	Носиоци активности	Мерљиви индикатори за вредновање циља
Коришћење школских ресурса у реализацији ваннаставних активности	Стручна већа Наставници	Број часова ваннаставних активности одржаних ван учионице
Осмишљавање нових ваннаставних активности	Стручна већа	Додата најмање једна нова ваннаставна активност
Сарадња са сеоским институцијама у реализацији ваннаставних активности	Стручна већа Наставници	Број часова ваннаставних активности реализованих у сарадњи са мештанима

- *Поддршка ученицима у унапређивању процеса учења (2023/2024-2025/2026.)*

Активности	Носиоци активности	Мерљиви индикатори за вредновање циља
Подстицање учења ученика на часу (2023/2024.)		
Упознавање наставника са иновативним методама и техникама рада	Педагог Стручна већа	Одржана радионица/предавање за наставнике.
Радионице за ученике о методама и техникама учења и саморегулисано учењу	Педагог Одељењске старешине	Одржана најмање једна радионица у сваком одељењу
Јачање међупредметних компетенција ученика (2024/2025.)		
Развој међупредметних компетенција ученика кроз тематско планирање	Стручна већа Наставници	Реализован најмање један тематски дан у сваком циклусу у току школске године
Упознавање ученика и наставника са пројектним планирањем	Педагог	Одржана по једна радионица за ученике и наставнике о изради школских пројеката

Реализација школских пројеката	Стручна већа Наставници	Реализован најмање један школски пројекат у току школске године
Рад са надареним ученицима (2025/2026.)		
Израда плана индивидуализације за надарене ученике	Педагог Наставници Тим за инклузију	Израђен план индивидуализације за најмање једног ученика
Одржавање предавања за наставнике о раду са надареним ученицима	Педагог	Одржано једно предавање за наставнике школе

2. *Побољшање материјално-техничких услова рада*

- *Материјално-технички ресурси ван школе користе се у функцији наставе и учења (2022/2023-2023/2024.)*

Активности	Носиоци активности	Мерљиви индикатори за вредновање циља
Одржавања часова редовне наставе ван просторија школе	Директор Стручна већа Наставници	Број часова одржаних ван просторија школе
Виртуелне посете изложбама домаћих и светских музеја и установа културе током редовних часова	Наставници	Број часова на којима су реализоване ове посете
Реализација заједничких активности са другим школама	Директор Стручна већа Наставници	Број посета и реализованих активности заједно са другим школама

- *Набавка потребних наставних средстава (2023/2024-2024/2025.)*

Активности	Носиоци активности	Мерљиви индикатори за вредновање циља
Израда евиденције потребних наставних средстава за свако Стручно веће	Стручна већа	Израђена евиденција на почетку школске године
Израда плана набавке, прикупљање и разматрање понуда за набавку опреме	Директор Секретар Шеф рачуноводства	Израђен план Направљена анализа свих пристиглих понуда

	Школски одбор Тим за осигурање квалитета и развој установе	Извршен избор најповољније понуде
Набавка савремених наставних средстава	Директор Школски одбор	Набављено најмање по једно наставно средство/материјал за свако Стручно веће
Обогаћивање библиотечког фонда	Директор Библиотекар	Обогаћивање библиотечког фонда новим насловима

- **Уређење унутрашњих просторија и дворишта школе (2024/2025-2025/2026.)**

Активности	Носиоци активности	Мерљиви индикатори за вредновање циља
Уређење хола школе (панои, чивилуци...)	Директор Школски одбор Стручна већа	Промењена најмање три паноя и постављени чивилуци испред најмање две учионице
Набавка клупа и столица	Директор Школски одбор Савет родитеља Локална заједница	Замењене клупе и столице у најмање једној учионици
Уређење игралишта у школском дворишту	Директор Школски одбор Савет родитеља Локална заједница	Уређено и опремљено игралиште у школском дворишту, постављена расвета
Уређење дворишта школе у Великом Шењу	Директор Школски одбор Савет родитеља Локална заједница	Постављене справе за децу у дворишту школе.

3. Подстицање позитивних облика понашања

- *Јасно дефинисање и доследно поштовање правила понашања у школи за све (2022/2023.)*

Активности	Носиоци активности	Мерљиви индикатори за вредновање циља
Истицање правила понашања у холу школе и у учионицама	Одељењске старешине Наставници	Постављени панои са правилима понашања
Дефинисање начина евидентирања ситуација кршења правила понашања	Директор Педагог	Израђен евиденциони лист пријаве непримереног понашања

- *Унапређивање школског спорта (2023/2024-2024/2025.)*

Активности	Носиоци активности	Мерљиви индикатори за вредновање циља
Промоција мање заступљених спортова у нашој школи	Наставник физичког и здравственог васпитања Стручно веће	Промовисана најмање два спорта током школске године
Организовање предавања спортских стручњака	Директор Наставник физичког и здравственог васпитања	Реализовано најмање једно предавање у току школске године
Организовање спортских активности у сарадњи са осталим сеоским школама	Директор Стручно веће	Реализована најмање једна активност са другим сеоским школама у току школске године.
Покретање иницијативе за долазак клубова који би држали тренинге након наставе	Директор Школски одбор Савет родитеља	Одржан састанак са представницима клубова у школи или у просторијама клуба/клубова.

- *Сарадња школе и породице (2023/2024-2025/2026.)*

Активности	Носиоци активности	Мерљиви индикатори за вредновање циља
Обележавање Дана породице	Тим за подршку ученицима	Обележен Дан породице различитим активностима у школи.

Организовање заједничких активности ученика, родитеља и наставника (радионице, спортске, хуманитарне активности....)	Стручна већа Тим за подршку ученицима	Реализована најмање једна заједничка активност у току школске године у сваком циклусу
Организовање предавања стручњака различитих профила за родитеље	Директор Педагог Тим за културну и јавну делатност	Организовано најмање једно предавање у току школске године
Родитељ као предавач (за област у којој је стручан)	Педагог Тим за подршку ученицима	Организовано најмање једно предавање/час у току школске године
Уређивање страница за родитеље у школским новинама	Новинарска секција Тим за маркетинг	Припремљене и уређене странице за родитеље у школском часопису

4. Јачање сарадње са локалном заједницом

- *Промоција заштите животне средине кроз наставне и ваннаставне активности (2022/2023-2023/2024.)*

Активности	Носиоци активности	Мерљиви индикатори за вредновање циља
Прикупљање секундарних сировина	Директор Наставници	Организована најмање једна акција прикупљана секундарних сировина
Обележавање значајних еколошких датума	Стручна већа Наставници	Организоване најмање две активности поводом значајних еколошких датума
Реализација пројектних активности у школском пластенику и пчелињаку	Стручна већа Наставници	Реализован најмање један пројекат

- Унапређивање сарадње са сеоским институцијама у циљу опстанка села (2023/2024-2025/2026.)

Активности	Носиоци активности	Мерљиви индикатори за вредновање циља
Промоција и развијање образовних програма у „Протином селу“	Директор Задужени наставници	Реализовани програми за најмање једну групу гостију у току школске године.
Промоција целоживотног учења – организовање едукација мештана у „Протином селу“	Директор Задужени наставници Ангажовани предавачи из локалне заједнице	Организована најмање два предавања за мештане у току школске године. Присуствовало најмање десет мештана села.
Оснивање фонда „Чедомир Симић“, за награђивање успешних ученика	Директор Оснивачи фонда	Основањ фонд за награђивање успешних ученика.
Организовање културних активности у школи у сарадњи са локалним установама културе и појединцима (промоције књига, изложбе слика, представе, концерти....)	Директор Задужени наставници Представници локалних установа културе	Реализоване најмање две активности у школи у току школске године.

Мере унапређивања образовно-васпитног рада на основу анализе резултата ученика на завршном испиту:

- анализирати добре стране и недостатке у раду са децом;
- унапредити рад са ученицима на основу анализе завршног испита ради постизања бољих резултата ученика;
- организовати часове допунске наставе на којима ће се увежбавати задаци из оних области које су ученици процентуално лоше савладали (на основу анализе пробног завршног испита);
- организовати припремну наставу из свих предмета који су обухваћени завршним испитом (српски језик, математика, физика, хемија, биологија, историја, географија);
- планирати тестове из поменутих предмета на којима ће се проверавати стандарди постигнућа ученика на крају 8.разреда.

Носиоци активности:

- предметни наставници

Критеријум успеха: резултати на завршном испиту показују да је остварен основни, средњи и напредни ниво образовних стандарда; постигнути резултати су у оквиру републичког просека или изнад њега.

Мере за унапређивање доступности одговарајућих облика подршке и разумних прилагођавања и квалитета образовања и васпитања за децу и ученике којима је потребна додатна подршка:

- сарадња са предшколском установом «Ђурђевдан» ради добијања информација о деци која ће бити уписана у први разред наше школе, а којима је потребна додатна подршка;
- сарадња са школом «Вукашин Марковић» чији ће нам стручњаци помоћи у пружању додатне подршке ученицима;
- сарадња са Интерресорном комисијом;
- организовање часова допунске наставе;
- вршњачка помоћ у раду;
- повећање надзора и контроле родитеља над радом и напредовањем ученика;
- анализа ефеката часова допунске наставе на побољшање успеха;
- израда педагошких профила, ради утврђивања потребе за ИОП-ом;
- процена тима за додатну подршку ученицима о потреби увођења ИОП-а;
- израда и реализација ИОП-а;
- анализа рада по ИОП-у и постигнућа ученика;

- набавка наставних средстава која ће помоћи ученицима са додатном подршком у савладавању програма.

Носиоци активности:

- наставници разредне наставе;
- предметни наставници;
- одељењске старешине;
- Тим за инклузивно образовање.

Критеријум успеха: 70-80% ученика је побољшало успех из предмета из којих је организована допунска настава; 100% ученика за које је извршена процена да је потребно, израђен је адекватан ИОП.

Мере превенције насиља и повећање сарадње међу ученицима, наставницима и родитељима:

Превенција

- стварање и неговање климе прихватања, толеранције и уважавања;
- укључивање свих интересних група (ученици, наставници, стручни сарадници, директор, родитељи, локална заједница) у доношење и развијање програма превенције;
- подизање нивоа свести и повећање осетљивости свих укључених у живот и рад установе за препознавање насиља, злостављања и занемаривања;
- дефинисање процедура и поступака за заштиту од насиља и реаговање у ситуацијама насиља;
- информисање свих укључених у живот и рад установе о процедурама и поступцима за заштиту од насиља и реаговање у ситуацијама насиља;
- дефинисање улога и одговорности у примени процедура и поступака;
- развијање и неговање богатства различитости и културе понашања;
- организовање обуке за ненасилну комуникацију и конструктивно решавање конфликта;
- организовање разговора, трибина, представа, изложби о безбедности и заштити деце од насиља;
- развијање вештина ефикасног реаговања у ситуацијама насиља;
- умрежавање свих кључних носилаца превенције насиља
- сарадња са другим школама и размена искустава;
- упознавање родитеља првака са школским правилима и програмом заштите ученика од насиља;
- организовање дежурства наставника и помоћно-техничког особља ради осигурања безбедности ученика у школи и школском дворишту;

- редовно вођење Књиге дежурства;
- сарадња са Полицијском управом (едукативна предавања);
- уређивање паноа за похвале ученика, паноа на тему толеранције;
- обележавање значајних датума (Дечја недеља, Дан толеранције, Дан превенције злостављања деце....)
- организовање спортских активности.

Интервенција

- спровођење поступака и процедура реаговања у ситуацијама дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања;
- успостављање система ефикасне заштите деце у случајевима ДНЗЗ;
- стално праћење и евидентирање врста и учесталости насиља и процењивање ефикасности програма заштите;
- ублажавање и отклањање последица насиља и реинтеграције ученика у заједницу вршњака и живот установе;
- саветодавни рад са ученицима који трпе насиље, који врше насиље и који су посматрачи насиља;
- усклађена и доследна примена утврђених поступака и процедура у ситуацијама ДНЗЗ;
- сарадња са релевантним службама;
- континуирано евидентирање случајева ДНЗЗ;
- подршка деци која трпе ДНЗЗ;
- појачан васпитни рад са децом која врше ДНЗЗ;
- оснаживање деце која су посматрачи насиља за конструктивно реаговање;
- саветодавни рад са родитељима.

Носиоци активности:

- Тим за заштиту ученика од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања;
- Одељењске старешине;
- Наставник Грађанског васпитања.

Критеријум успеха: сви ученици су упознати са правилима понашања у школи и последицама кршења истих; видови насиља у школи су сведени на минимум; сваки случај насиља се процесуира у складу са Протоколом о заштити ученика од насиља, злостављања и занемаривања; ученици су веома активни у изради паноа, припреми и реализацији квизова и спортских такмичења; ученици познају и поштују правила ферплеја.

Мере превенције осипања ученика:

- промоција рада школе кроз медије;
- обезбеђивање бољег и редовнијег превоза до школе;
- разговори са родитељима и ученицима;
- увођење слободних активности за које ученици показују интересовање;
- осавременавање наставе (увођење иновативних метода рада);
- набавка савремених наставних средстава;
- подизање нивоа безбедности ученика;
- стварање пријатнијег радног амбијента;
- презентација резултата претходних генерација на сајту школе;
- неговање традиције.

Носиоци активности:

- наставници;
- руководећи и стручни органи школе;
- локална самоуправа.

Критеријум успеха: 100% ученика из матичне школе и подручних одељења настављају похађање наставе у другом циклусу у нашој школи; 100% ученика осмог разреда наше школе наставља школовање у средњој школи.

Друге мере усмерене на достизање циљева образовања и васпитања које превазилазе садржај појединих наставних предмета:

- подстицање креативности, радозналости и истраживачког духа код ученика (истраживање савладаних области на часу, писање есеја...);
- развијање културе и вештине говора;
- неговање спортског духа;
- подстицање такмичарског духа и тимског рада;
- подстицање еколошке свести;
- мотивација ученика за писање литерарних радова;
- оспособљавање ученика за учешће и примену драмских текстова;
- развијање и усавршавање моторичких способности, подстицање раста, развоја ученика и утицање на правилно држање тела;
- упознавање са појавама и односима у природној средини;
- информисање ученика о културним и научним дешавањима у околини;
- презентација ученичких радова на сајту школе и у школском листу;

- усмеравање ученика на коришћење школске библиотеке;
- организовање различитих слободних активности у првом и другом циклусу уз поштовање жеља и интересовања ученика и расположивих ресурса школе;
- организовање излета у природу с посебним освртом на развој еколошке свести и схватање значаја очувања природе

Носиоци активности

- наставници;
- ученици;
- родитељи.

Критеријум успеха: већина ученика учествује у ваннаставним активностима према својим интересовањима и могућностима.

План припреме за завршни испит:

- Направити план припреме за завршни испит;
- Организовати припрему ученика за полагање завршног испита;
- Обезбедити одговарајућу литературу за полагање завршног испита;
- Организовати пробни завршни испит;

Српски језик: Збирка задатака за Завршни испит из Српског језика подељена је на 4 области, па су на тај начин организовани и часови припремне наставе.

1.област - вештина читања и разумевање прочитаног

На овим часовима посебно обратити пажњу на функционалне стилове, (не)формални говор, бирократски језик, делове књиге, обрасци, дијаграми, табеле, тумачење текста (субјективно и објективно), коментар, чињенице и став аутора.

2.област - писано изражавање

Посебан осврт на употребу великог слова, спојено и одвојено писање речи, краћенице, знакове интерпункције.

3.област - граматика, лексика, народни и књижевни језик

На овим часовима обновити гласове, гласовне промене, грађење речи, врсте речи, глаголе и глаголске облике, историју језика, синтаксичке јединице, синтагме, предикатске реченице (независне и зависне), комуникативне реченице, службу речи, падеже, значење речи (хомоними, синоними, антоними, вишезначне речи).

4.област - књижевност

Обратити пажњу на књижевне родове и врсте, форме приповедања, врсту стиха, строфе, риме, анализу текста и стилске фигуре.

Математика: Бројеви и операције са њима; Алгебра и функције; Мерење; Геометрија; Обрада података (по 2 часа планирано је за сваку област)

Носиоци активности:

- Дијана Милаковић, српски језик;
- Марија Гордић Михаиловић, математика;
- Ученици осмог разреда.

За наставне предмете **историја, географија, биологија, физика и хемија** школа ће у јуну организовати најмање по 2 часа припремне наставе по предмету:

Историја: *Праисторија, Стари век; Средњи век; Нови век (до 70-их година 19.века); Нови век савремено доба*

Географија: *Појам оријентације и начин оријентисања; Становништво и насеља, природне и друштвене одлике Србије, континенти; Одређивање положаја, места и тачака на географској карти; Географске везе и законитости на ваневропским континентима и географске регије.*

Биологија: *Особине живих бића и јединство грађе и функције као основа живота; Наслеђивање и еволуција; Живот у екосистему; Човек и здравље.*

Физика: *Равномерно и убрзано кретање и равнотежа тела; Силе, Густина тела, Притисак; Електрична струја; Осцилаторно и таласно кретање, Кинетичка и потенцијална енергија.*

Хемија: *Хемијски елементи, једињења и смеше; Грађа атома, молекула и јона; Неорганска једињења; Органска једињења.*

Носиоци активности:

- Алекса Игњатовић, историја
- Снежана Ардалић, географија;
- Јелена Јовановић, биологија;
- Ана Милић, физика;
- Снежана Матић, хемија;

- Ученици осмог разреда.

Критеријум успеха: 100% ученика осмог разреда је похађало часове припреме за завршни испит.

План укључивања школе у националне и међународне пројекте:

- аплицирање на међународне и националне конкурсе;
- сарадња са невладиним организацијама у циљу заједничког конкурисања;
- проналажење заинтересованих донатора;
- припрема потребне документације и израда пројеката;

Носиоци активности:

- директор школе;
- Школски одбор;
- локална самоуправа.

Критеријум успеха: школа је конкурисала најмање једном у току трајања развојног плана за средства у оквиру неког националног или међународног пројекта ради модернизације или реконструкције школских објеката и осавремењивање наставе и учења.

План стручног усавршавања наставника, стручних сарадника и директора:

- израда личног плана професионалног развоја од стране свих наставника, стручних сарадника и директора школе;
- похађање семинара, стручних скупова и других програма;
- остваривање плана стручног усавршавања у установи;
- конкурисање на конкурс ЗУОВ-а, за акредитацију програма стручног усавршавања;
- аплицирање за стицање звања;
- израда базе стручног усавршавања наставника;

- израда базе материјала са посећених програма стручног усавршавања за све наставнике школе.

Критеријум успеха: 90% наставника је остварило планирани лични план професионалног развоја; стечена знања се примењују у пракси; израђена база стручног усавршавања и база материјала са похађаних програма; заинтересовани наставници су прошли обуку за аплицирање на конкурс ЗУОВ-а, послали су програм на конкурс за акредитацију или предали документацију за стицање звања.

Мере за увођење иновативних метода наставе, учења и оцењивања:

- праћење и анализа угледних и огледних часова;
- праћење и анализа напредовања ученика;
- обука наставника за примену различитих метода рада и наставних средстава;
- похваљивање и награђивање наставника за иновације у настави и осавремењивање наставног процеса .
- анализа посећених семинара и могућности примене стечених знања у свакодневном раду;
- увођење мултимедија у наставу и учење ;
- оспособљавање ученика да користе све доступне изворе знања;
- увођење принципа активног и креативног учења у наставу;
- пројектно оријентисана настава;
- анализа утицаја савремених метода и начина рада на квалитет наставног процеса и напредовање ученика;
- оспособљавање наставника за израду ИОП-а и његову примену у пракси;
- промоција примера добре праксе на сајту школе.

Носиоци активности

- наставници;
- директор;
- педагог.

Критеријум успеха: 90% наставника је одржало угледне часове, присуствовало угледним часовима и њиховој анализи; 80% наставника је обучено за примену различитих метода рада и мултимедијалних наставних средстава; 100% наставника је

оспособљено за израду ИОП-а и његову примену у пракси; 100% наставника је похваљено и награђено за иновације у настави и осавремењивање наставног процеса.

План напредовања и стицања звања наставника и стручних сарадника:

Стручно усавршавање је регулисано следећим прописима : Закон о основама система образовања и васпитања и Правилник о сталном стручном усавршавању и напредовању у звања наставника, васпитача и стручних сарадника. Наставник се стално стручно усавршава у циљу праћења, усвајања и примене савремених достигнућа у науци и пракси ради остваривања циљева и задатака образовања и васпитања и унапређења васпитно-образовне праксе.

Стручно усавршавање је важно јер омогућава:

- оспособљавање запосленог за различите професионалне улоге;
- оспособљавање за самостално планирање, реализовање и вредновање рада;
- активније учешће у унапређењу образовно – васпитног рада;
- развијање отворености према сталном учењу и укључивање у процесе доживотног образовања.

У току стручног усавршавања наставник може да стекне звање:

- Педагошки саветник;
- Самостални педагошки саветник;
- Виши педагошки саветник;
- Високи педагошки саветник.

Поступак стицања звања покреће наставник (подношење захтева, подношење доказа о испуњености услова и самопроцена степена остварености образовно-васпитних циљева, према степену стечених компетенција и самопроцена иницирања и учествовања у подизању квалитета образовно-васпитног рада).

Након тога директор прибавља мишљења Стручног већа, односно Педагошког колегијума за стручног сарадника. Ако је то мишљење позитивно, директор прибавља мишљење Наставничког већа и Савета родитеља. Ако су ова мишљења позитивна, директор доставља предлог за избор у звање са захтевом и доказима просветном саветнику. Ако је мишљење просветног саветника позитивно, директор доноси решење о стицању звања педагошког саветника или самосталног

педагошког саветника. За стицање звања вишег или високог педагошког саветника потребно је и мишљење Завода.

У ОШ “Прота Стеван Поповић” ниједан наставник до сада није подносио захтев за стицање звања. Школа ће зато у наредном периоду подстаћи наставнике који испуњавају Правилником предвиђене услове да поднесу директору школе захтев за добијање звања.

Мере:

- разговори у оквиру Наставничког и Стручних већа;
- подстицање наставника од стране директора да поднесу захтев за добијање звања;
- пружање помоћи у прибављању потребне документације.

Носиоци активности :

- наставници и стручни сарадник;
- директор школе.

Критеријум успеха: 10% наставника који испуњавају услове поднело захтев за добијање звања; 70% наставника који су поднели захтев за добијање звања је добило решење о стицању звања за које су поднели захтев.

План укључивања родитеља, односно другог законског заступника у рад школе:

- редовно информисање родитеља о раду школе и планираним активностима и давање могућности родитељима да изразе своје мишљење о активностима у школи;
- позивати и подстицати родитеље да се као помагачи укључе у различите активности у разреду и школи и да учествују у тимском раду са наставником у некој активности или решавању неког проблема;
- омогућити родитељима да се преко свог представника у Савету родитеља и одељењског старешине изјасне о школском програму, школским прописима и раду наставника;
- обезбедити информисаност родитеља преко сајта школе у рубрици „За родитеље“ о свим дешавањима у школи као и о раду школе;
- помоћ родитеља у набавци савремених наставних средстава и спортских реквизита;
- анализа сарадње наставника и родитеља и предлози мера за њено унапређење;

- предавања за родитеље;
- помоћ родитеља у реализацији различитих пројеката школе.

Носиоци активности:

- директор и педагог;
- тимови у школи;
- одељењске старешине;
- предметни наставници;
- родитељи;
- ученици.

Критеријум успеха: 70% родитеља се активно укључује у различите тимове и наставне и ваннаставне активности у школи; 50% родитеља се према својим могућностима укључује у набавку савремених наставних средстава и спортских реквизита; 100% родитеља је информисано о раду школе и планираним активностима.

План сарадње и умрежавања са другим школама и установама:

- реализација пројекта „Проширена делатност сеоских основних школа “ са САНУ
- наставак успешне сарадње са ШОСО „Вукашин Марковић“ у Крагујевцу и ОШ „Јулијана Ћатић“ у Страгарима и „Милутин Јеленић“ у Трнави;
- даље развијање сарадње са ОШ «Доситеј Обрадовић», из Ирига, одакле је дошао оснивач наше школе;
- остваривање сарадње са Народним музејем и Архивом града Крагујевца
- дружење за Дан школе;
- реализација програма сарадње са школама из Јерихона (Палестина), 1285 (Москва) и Торнадошкола (Шведска)
- спортска такмичења;
- размена искустава везаних за превенцију насиља и примену савремених наставних метода и мултимедијалних средстава у настави;
- организовање дружења ученика старијих разреда;
- организовање излета;
- остваривање сарадње са средњим школама које ће ученици похађати;

Носиоци активности:

- директор;
- наставници;
- ученици.

Критеријум успеха: заједничке приредбе, прославе Дана школе, прославе празника, организовање посета средњим школама, као и предавања која ће њихови представници држати у нашој школи, организовање разних такмичења ученика, сарадња у превенцији насиља.

Друга питања од значаја за развој школе:

**Образовни туризам као проширена делатност Основне школе
„Прота Стеван Поповић“ у функцији развоја села Чумић**

Наша школа реализује програме и активности које су усмерене на развој села Чумић у оквиру етно-комплекса „Протино село“. Програми који се реализују у „Протином селу“ су подељени у четири категорије:

1. Туристички обилазак „Протиног села“

Садржај: „Протино село“ чине објекти грађени на традиционалан начин у Шумадији. У централном делу комплекса се налази „Протина кућа“, једна од најстаријих очуваних школских зграда у Србији, саграђена 1790. године и у којој је 1792. године почела са радом школа у Чумићу. Уз њу се налазе сви објекти који су били неопходни за функционисање једног домаћинства, млекар, клета, качара, амбар и кош, а цео комплекс је ограђен плотом од поплетеног прућа. У свим објектима се налазе аутентични предмети и оруђе који су коришћени. У непосредној близини се налази сеоска Црква Св. Петра и Павла, а у порти и Спасовдански запис.

Реализатори: Ученици наше школе, запослени и мештани села обучени за туристичког водича.

2. Образовни програми у „Протином селу“

Садржај: За реализацију образовних програма у „Протином селу“ користиће се две амбијенталне учионице у којима ће се реализовати следећи образовни програми:

- Свадба
- Упознавање са ковачким занатом
- Обилазак „Протиног села“
- Обилазак школског пчелињака
- Краснопис на воштаним таблицама
- Мешење славског колача
- Израда ћилима
- Расадник украсног биља
- Мит и уметност
- Декупаж са природним материјалима
- Традиционална спортска надметања
- Учење традиционалних шумадијских песама

Реализатори: Учитељи и наставници школе

3. Едукација мештана у „Протином селу“

Садржај: У амбијенталним учионицама ће се одвијати едукација мештана села Чумић из следећих области:

Пољопривреде: цвећарство, воћарство, виноградарство, сточарство, пчеларство и прерада пољопривредних производа

Екологије: развој еколошке свести, еколошка пољопривреда

Здравства: здравствена превенција, болести зависности, правилна исхрана

Социјалне заштите: превенција злостављања деце, превенција насиља над женама

Информатичке писмености: основна обука мештана

Реализатори: Учитељи и наставници школе, ангажовани предавачи

4. Културне активности у „Протином селу“

Садржај: У амбијенталним учионицама ће се одвијати следећи културни садржаји:

- Сликарске изложбе
- Тематске изложбе
- Музичке вечери
- Песничке вечери

- Драмске вечери.

Реализатори: Учитељи и наставници школе, Народни музеј Крагујевац, Архив Крагујевца, КУД „Абрашевић“, песници, писци, сликари и музичари из нашег краја.

Поред ових активности етно-комплекс „Протино село“ користиће ће се и у реализацији наставног плана и програма за ученике наше школе, кроз амбијенталну наставу, угледне часове, тематске дане, радионице...

Мерила за праћење остварености Развојног плана

- Извештаји носиоца активности по областима о остваривању циљева и задатака;
- Анализа извештаја на састанцима Стручног актива за развојно планирање;
- Извештај Стручног актива за развојно планирање о свом раду – полугодишњи и годишњи;

ЗАКЉУЧАК

Овај школски Развојни план донет је за период 2022-2026.године. При његовој изради имали смо у виду да је он флексибилног карактера. На основу евалуације и у зависности од степена остварености циљева моћи ћемо да вршимо корекције, уколико буде било потребно.

У предстојећем периоду настојаћемо да будемо одржива школа која унапређује наставни процес, побољшава међуљудске односе, развија способности и интересовања ученика како би је сви учесници наставног процеса волели, радо у њу долазили и лепо се осећали у њој.

Циљеви и задаци који буду успешно остварени постаће саставни део живота школе. Делимично остварени циљеви могу бити настављени у следећем развојном циклусу. Зависно од потешкоћа при остваривању, могуће их је кориговати. Уколико буду стечени повољни услови, можемо себи постављати и нове, овде неименоване циљеве.

Република Србија
ОШ „Прота Стеван Поповић“
Чумић
Дел.бр. _____
Датум: _____

На основу члана 50. став 4. Закона о основама система образовања и васпитања („Сл. гласник РС“ бр. 88/17, 27/18 – други закон, 10/19, 6/20 и 129/21) и Статута ОШ „Прота Стеван Поповић“ у Чумићу, Школски одбор је на седници одржаној дана 12.07.2022. године донео:

ОДЛУКУ

1. Усваја се Развојни план ОШ „Прота Стеван Поповић“ Чумић.
2. Развојни план школе ступа на снагу од дана усвајања и усваја се на период од четири године, односно до 2026. године.

Председник школског одбора
Мирјана Вељовић
